

අධි ඇසළ තුන් පොහොදින
දහම් පඬුරකි

කාලාව ජුත්‍රය

සරල ඛිසිනි

තාලාම සූත්‍රය

සරල බසින්

සෑම බෞද්ධයෙක්ම අනිවාර්යෙන්ම කියවා
තේරුම් ගත යුතු, කුඩා දරුවන්ටද තෝරා පහදා
කියා දිය යුතු සූත්‍රයකි කාලාම සූත්‍රය.

ඔන්න එක කාලෙක බුදු රජාණන් වහන්සේ කොසොල් ජනපදයෙ හික්ෂු සංඝයා එක්ක වාරිකාවෙ යන අතර කාලාම කියන ක්ෂත්‍රියයන්ගෙ කේසපුත්ත නියමිගමට වැඩියා. ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ ශ්‍රමණ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ කේසපුත්ත ගමට වැඩියා කියන කතාව කාලාමවරුන් අතර පැතිර ගියා.

ඒ භාග්‍යවත් ගෞතමයන් ගැන ලොකු කීර්තියක් පැතිරිලා තිබුන. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අර්භන්ය. සම්මා සම්බුද්ධය, විජ්ජාවරණ සම්පන්නය, සුගතය, ලෝකවිදුය, අනුත්තර පුරිසධම්ම සාරථිය, දෙවිමිනිසුන්ට ශාස්තෘය. චතුරාර්ය සත්‍යය අවබෝධ කළ සේක. හගවත්ය. ආදී වශයෙන් බොහොමයක් හොඳ කතා ඇහෙන්න අරගෙන තිබුන. බුදුන් වහන්සේ දෙවියන් සහිතවූ, මරුන් සහිතවූ, බඹුන් සහිතවූ, දෙවි මිනිසුන් සහිතවූ, ලෝකය තමන්ගේම විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැනගෙන ප්‍රත්‍යක්ෂ කරගෙන දේශනා කරනවාය. බුදුන් වහන්සේ මුල යහපත්වූ, මැද යහපත්වූ, අග යහපත්වූ, අර්ථවත් වූ, සියල්ලෙන් සම්පූර්ණ වූ ධර්මය දේශනා කරනවාය. පිරිසිදු ශාසන බ්‍රහ්මචරියේ වාසය කරනවාය. එබඳුවූ රහතන් වහන්සේලා දැකීමත් යහපත්ය කියලා කාලාමවරුන්ට අහන්න ලැබිලා තිබුණ.

ඔන්න ඊට පස්සෙ කේසපුත්ත ගම්වැසි කාලාමවරුන් බුදුන් වහන්සේ වැඩසිටින තැනට එනවා. ඇවිත් සමහරු උන්වහන්සේට වැද එක්පසෙක ඉදගන්නවා. සමහරක් අය උන්වහන්සේ සමග සතුට බෙදාගන්නවා. සතුටු වියයුතු, සිහිපත් කළ යුතු කතා කියා එක්පසෙක ඉදගන්නවා. සමහරක් අය උන්වහන්සේ දිහාවට ඇදිලි බැඳ එක්පසෙක ඉදගන්නවා. සමහරක් අය නම් ගම් කියා එක්පසෙක ඉදගන්නවා. තව සමහරු නිශ්ශබ්දවම පැත්තකින් ඉදගන්නවා.

එක් පසෙක හිඳගත් ඒ කේසපුත්ත නියමිගමේ කාලාම ශාක්‍යයෝ බුදුන් වහන්සේට මෙහෙම කියනවා. "ස්වාමීනි, මේ කේසපුත්ත ගමට සමහර ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ එනවා. ඒ අය තමන්ගේ

වාදයම (මතයම) ගැන කතා කරනවා. ප්‍රකාශ කරනවා. අනික් වාදයන්ට ගරහනවා, නින්දා කරනවා, බැහැර කරනවා. ස්වාමීනි, මේ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන් අතරින් කවරු ඇත්ත කියනවද, කවුරු බොරු කියනවද කියල අපිට සැකසංකා ඇතිවෙනවා”

බුදු හාමුදුරුවෝ මෙහෙම පිළිතුරු දෙනවා.

“කාලාමවරුනි, ඔබලා ඒ විදිහට සැක සංකා ඇති කරගැනීම සුදුසුයි. සැක කිරීම හොඳයි. සැක කරන්න ඕන තැනදී තමයි ඔබලාට සැකය ඇතිවෙලා තියෙන්නේ. කාලාමවරුනි, ඔබලා අනුන් කියන දෙයක් ඇහුවා කියලා පිලිගන්න එපා. පරම්පරාවෙන් ආවා කියලා පිලිගන්න එපා. මේක මෙහෙම වෙන්න පුළුවන් කියලා පිලිගන්න එපා. අපේ පාළි පිටකවලට සමානයයි, ගැලපෙනවා කියලා පිලිගන්න එපා. තර්කානුකූලයි කියලා පිලිගන්නත් එපා. න්‍යායට අනුකූලයි කියලත් පිලිගන්න එපා. මේ කාරණය යහපත් කියලා කල්පනා කරලා පිලිගන්නත් එපා. අපේ දෘෂ්ටියට ගැලපෙනවා කියලත් පිලිගන්න එපා. මේ මහණ තෙම (හික්ෂුව) යහපත් කෙනෙක්, ඔහුගේ කීම පිලිගත යුතුයි කියල හිතලත් පිලිගන්න එපා. මේ ශ්‍රමණයා අපේ ගුරුවරයා කියලවත් පිලිගන්න එපා. කාලාමවරුනි, යම් කාලෙක ඔබලා මේ කියන කාරණා අකුසල්ය, මේ ධර්මය වැරදිය, නුවණැත්තන් විසින් ගර්හා කරපු එකක්ය, සමාදන් වුනොත් මේ දහමින් නරකක්, දුකක්ම අත්වෙන බව ඔබලාම දැනගන්නා විටදී එම අකුසල ධර්මයන් බැහැර කරාවි.

“කාලාමවරුනි, ඔබලාට ඒ කුමක්දැයි තේරෙනවාද? කෙනෙක් තුල උපදින ලෝභයෙන් යහපතක්ද අයහපතක්ද සිද්ද වෙන්නේ?”

“ස්වාමීනි, අයහපතක්මයි.”

“කාලාමවරුනි, ලෝභයෙන් යුක්ත තැනැත්තා ඒ ලෝභයෙන්

පිරිලා හැමදේම විනාශ කරනවා. සත්තු මරනවා. සොරකම් කරනවා. පරදාර සේවනයේ යෙදෙනවා. බොරු කියනවා. යමෙකුට අහිතක්, දුකක් ගෙන ධර්මයක් තව කෙනෙක් විසින් සමාදන් වෙනවාද?”

ඒක ඇත්ත ස්වාමීනි.

“කාලාමවරුනි, ඒ කුමක්දැයි ඔබලාට තේරෙනවාද? කෙනෙක් තුළ උපදින ද්වේශයකින් සිද්ද වෙන්නෙ යහපතක්ද අයහපතක්ද?”

“ස්වාමීනි, අයහපතක්මය”

“කාලාමවරුනි, ද්වේෂයෙන් යුක්ත මේ පුද්ගලයා සියලු දේ විනාශ කරන සිත් ඇත්තෙක් වෙනවා. සතුන් මරනවා. සොරකම් කරනවා. පරදාර සේවනයේ යෙදෙනවා. බොරු කියනවා. කෙනෙකුට දීර්ඝ කාලයක් අයහපතක්ම දුකක්ම ගෙන දෙන ධර්මයක් තව කෙනෙක් විසින් සමාදන් වේවිද?”

“ඒක ඇත්ත ස්වාමීනි”

“කාලාමවරුනි, ඒ කුමක්දැයි ඔබලාට තේරෙනවාද? පුද්ගලයා තුළ උපදින මෝහය (මෝඛකම) නිසා සිද්ද වෙන්නෙ යහපතක්ද? අයහපතක්ද?”

“ස්වාමීනි, අයහපතක්මයි”

“කාලාමවරුනි, මෝහයෙන් පිරුණු පුද්ගලයා ඒ නිසාම සියල්ල විනාශ කරන සිත් ඇත්තෙක් වෙනවා. සතුන් මරනවා. සොරකම් කරනවා. පරදාර සේවනයේ යෙදෙනවා. බොරු කියනවා. යම් කෙනෙකුට දීර්ඝ කාලයක් අයහපතක්, දුකක් ගෙන දෙන ධර්මයක් තව කෙනෙක් විසින් සමාදන් වෙයිද?”

“ඒක ඇත්ත ස්වාමීනි.”

“කාලාමවරුනි, ඔබලා ඒ ගැන හිතන්නෙ කොහොමද? මේ වගේ ධර්මයන් කුසල්ද? අකුසල්ද?”

“ස්වාමීනි, අකුසල්ය.”

“චැරදිද නිචැරදිද?”

“ස්වාමීනි, චැරදියි.”

“නුවණැත්තන් විසින් මේ වගේ දහමකට ගර්භා කරයිද, නැත්තං ප්‍රශංසා කරයිද?”

“ස්වාමීනි, අනිච්චාර්යෙන්ම නුවණැත්තන් විසින් මෙවන් දහම් ගර්භා කරාවි”

“මේ දහම් සම්පූර්ණ කරපු අයට, සමාදන් වුනු අයට, යහපතක් වෙයිද, අයහපතක් වෙයිද? මොකක්ද ඔබලා හිතන්නෙ? ”

“ස්වාමීනි, මෙවන් දහමක් පිරුවොත්, සමාදන් වුනොත් එය අහිතක්, දුකක්ම රැගෙන එනු ඇතැයි කියන එකයි අපේ අදහස”

“යම් දහමක් විසින් යහපතක්, හොඳක් සිදු වේ නම් ඔබලා ඒ දහම පිළිගෙන ඒ අනුව ජීවත් වෙනවා. එවන් දහමක් කොයි වගේද කියලා ඔබලාට වැටහෙනවාද? පුද්ගලයෙක් තුළ උපදින අලෝභය (ලෝබ නැතිකම) නිසා යහපතක් වෙයිද, අයහපතක් වෙයිද?”

“ස්වාමීනි එයින් යහපතක් වෙයි.”

කාලාමවරුනි, ලෝභයෙන් ඇලෙන්නෙ නැති, එම ලෝභී හැඟීම් වලින් පෙලෙන්නෙ නැති කෙනෙකුගේ හිත විනාශකාරී නොවේ. ඒ අය සතුන් නොමරයි. සොරකම් නොකරයි. පරදාර සේවනයේ නොයෙදෙයි. බොරු නොකියයි. මේ වගේ කෙනෙකුට

බොහෝ කාලයක් හිත සැප පිණිස වන දහමක් අන් අය විසින් සමාදන් නොවී ඉඳිවිද?

“ඒක ඇත්ත ස්වාමීනි”

“කාලාමචරුනි, කෙනෙක් තුළ උපදින අවෙරී හැගීම, ද්වේශ නැති හිත කෙනෙකුට යහපතක් වෙයිද, අයහපතක් වෙයිද? ඔබලා හිතන්නෙ කොහොමද?”

“ස්වාමීනි එය යහපතක්ම වෙයි”

“කාලාමචරුනි, ද්වේෂයෙන් ඇලෙන්නෙ නැති, එයින් මෙහෙයවෙන්නෙ නැති කෙනෙකුගේ සිත විනාශකාරී නැත. එවන් කෙනෙක් සතුන් නොමරයි. සොරකම් නොකරයි. පරදාර සේවනයේ නොයෙදෙයි. බොරු නොකියයි. කෙනෙකුට බොහෝ කාලයක් හිත සැප පිණිස වෙන මෙවන් දහමක් අන් කෙනෙක් විසින් සමාදන් නොවී සිටීද?”

“ඒක ඇත්ත ස්වාමීනි.”

“කාලාමචරුනි, පුද්ගලයෙක් තුළ උපදින අමෝහය හෙවත් මෝඛකමෙන් තොරවීම නිසා කෙනෙකුට යහපතක් වෙයිද? අයහපතක් වෙයිද?”

“ස්වාමීනි, යහපතක්ම වෙයි”

“කාලාමචරුනි, මෝහයේ ඇලෙන්නෙ නැති, ඒ මෝඛකමේ නොගිලුන කෙනෙකුගේ සිත විනාශකාරී නැත. එවන් පුද්ගලයා සතුන් නොමරයි, සොරකම් නොකරයි. පරදාරාවන් කරා නොයයි. බොරු නොකියයි. කෙනෙකුට බොහෝ කලක් හිතසැප පිණිස වෙන මෙවන් දහමක් තව කෙනෙක් සමාදන් නොවී සිටීද?”

“ඒක ඇත්ත ස්වාමීනි.”

“කාලාමවරුනි, ඔබලා හිතන්නෙ කොහොමද? මේ වගේ ධර්මයන් කුසල්ද? අකුසල්ද?”

“ස්වාමීනි, කුසල්ය.”

“වැරදිද? නිවැරදිද?”

“ස්වාමීනි, නිවැරදියි.”

“නුවණැත්තන් විසින් ගර්භා කරයිද නැත්නම් නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසා කරයිද?”

“ස්වාමීනි, අනිවාර්යෙන්ම නුවණැත්තන් විසින් ප්‍රශංසා කරයි.”

“මේ වගේ ධර්මයන් පුරන, සමාදන් වන කෙනෙකුට යහපතක් වෙයිද? අයහපතක් වෙයිද?”

“මේ වගේ දහමක් පුරන, සමාදන් වන කෙනෙකුට යහපතක්ම වෙනවා කියන එකයි අපේ අදහස ස්වාමීනි”

“කාලාමවරුනි, ලෝභය නැති, ද්වේෂය නැති, මෝහය නැති, යහපත් නුවණ ඇති, සිහියෙන් යුක්ත ඒ ආරාය ශ්‍රාවකයා එක දිශාවක මෙමුඛය පතුරුවමින් වාසය කරයි.”

එසේම දෙවෙනි දිශාවද, තුන්වැනි දිශාවද, හතරවැනි දිශාවද, උඩද, යටද, සෑම තැනකම ලොකු කුඩා සෑම සත්වයෙකුටම වෛරයෙන් තොරව, ව්‍යාපාදයෙන් තොරව, මෙමුඛී සිත් පතුරුවමින් වාසය කරයි.

කරුණා සහගත සිත තවත් දිශාවක පතුරුවමින් වාසය කරයි.

එසේම දෙවෙනි දිශාවද, තුන්වැනි දිශාවද, හතරවැනි දිශාවද, උඩද, යටද, සෑම තැනකම ලොකු කුඩා සෑම සත්වයෙකුටම වෙරයෙන් තොරව, ව්‍යාපාදයෙන් තොරව, කරුණා සහගත සිත පතුරුවමින් වාසය කරයි.

මුදිතා සහගත සිත තවත් දිශාවක පතුරුවමින් වාසය කරයි.

එසේම දෙවෙනි දිශාවද, තුන්වැනි දිශාවද, හතරවැනි දිශාවද, උඩද, යටද, සෑම තැනකම ලොකු කුඩා සෑම සත්වයෙකුටම වෙරයෙන් තොරව, ව්‍යාපාදයෙන් තොරව, මුදිතා සහගත සිත පතුරුවමින් වාසය කරයි.

තව දිශාවක උපෙක්ෂා සහගත සිත පතුරුවමින් වාසය කරයි. එසේම දෙවෙනි දිශාවද, තුන්වැනි දිශාවද, හතරවැනි දිශාවද, උඩද, යටද, සෑම තැනකම ලොකු කුඩා සෑම සත්වයෙකුටම වෙරයෙන් තොරව, ව්‍යාපාදයෙන් තොරව උපෙක්ෂා සහගත සිත පතුරුවමින් වාසය කරයි.

“කාලාමවරුනි, ආර්‍ය්‍ය ශ්‍රාවකයා මේ විදිහට වෙර නැති සිතින්, ද්වේශ නැති සිතින්, නොකිලිටි සිතින්, පිරිසිදු සිතින් වාසය කරයි නම් ඔහු මේ ආත්මයේම අස්වැසීම හතරක් ලබනවා.”

“පරලොවක් තියෙනවා නම්, කරපු හොඳ නරක කර්මවල එල විපාක තියෙනවා නම්, මේ කය ජරාවට ගොස් මරණයට පත් වූ පසු ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපදිනවා කියන පළමුවැනි අස්වැසීම ඒ පුද්ගලයාට ලැබෙනවා.”

“පරලොවක් නැත්නම්, කරණ හොඳ නරක කර්මවල එල විපාක නැත්නම්, මේ ආත්මයේම වෙර නැතිව, ව්‍යාපාද නැතිව, දුක් නැතිව, සුවසේ ජීවිතේ ගත කරනවා කියන දෙවන අස්වැසීම ඔහුට ලැබෙනවා.”

“පව් කරන්නාට විපාක දෙනු ලැබේ නම්, මම කිසිවෙකු ගැන වරදක් නොසිතමි. පව් නොකරන මට මොන දුකක් පැමිනෙන්නද? එහෙම පැමිනෙන්නේ නැත කියන තුන්වැනි අස්වැසීම ඔහුට ලැබෙනවා.”

“පව් කරන්නාට විපාක ලැබෙන්නේ නැත්නම්, දැන් මම පවෙන්නද, විපාකයෙන්ද යන දෙකින් පිරිසිදුයි” කියන සතරවැනිවූ අස්වැසීම ඔහුට ලැබෙනවා.”

“කාලාමවරුනි, මෙසේ වෛර සිත් නැති, ද්වේශ සිත් නැති, නොකිලිටි සිත් ඇති, පිරිසිදු සිත් ඇති ආර්ය ශ්‍රවකයා විසින් මේ ආත්මයේම මේ අස්වැසීම් සතර ලබන්නේ යැයි බුදුන් වහන්සේ වදාළ සේක.”

“ස්වාමීනි, එය එසේමය.”

“වෛර සිත් නැති, ද්වේශ සිත් නැති, කිඵ්චු සිත් නැති, පිරිසිදු සිත් ඇති ආර්ය ශ්‍රවකයා මේ අස්වැසීම් සතර ලබනවාමය”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත්ය. යටිකුරුව හරවා තිබූ බඳුනක් උඩුකුරුව හැරවුවා වගේ, වැසුණු දෙයක් විවෘත කළා වගේ, මංමුළාවූවෙකුට මාර්ගය කියන්නා වගේ, ඇස් ඇත්තෝ දකින්නා කියා දැල්වූ තෙල් පහණක් ඇල්ලුවා වගේ, ඔබ වහන්සේ ධර්මය දේශනා කළ සේක. ඒ ඇසූ මම ඔබ වහන්සේගේද, ධර්මයේද, සංඝයාගේද සරණ යන්නෙමි. අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගිය උපාසකයකු බවට පත්වෙමි.”

කාලාම සූත්‍රය නිමි.

**කලා නිර්මාණයක් ඉදිරිපත් කිරීම හිසා,
සිරගතව සිටින
නතානා චදිරිසූරිය මෙනෙවිය හට ඉක්මණින්
නිදහස ලැබේවා,
වෛර සිත් සියල්ල අවෛර වෙතවා යැයි
ඔහුද්ධ අප කැම මෙහි සිහිත් ප්‍රාර්ථනා
කරමු.**

